

SPRAWOZDANIA Z KONFERENCJI / REPORT OF THE CONFERENCE

XXIV konferencja naukowa *Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi* w Świnoujściu w maju 2016 roku

TERESA KIZIUKIEWICZ *, ANNA ZBARASZEWSKA **

Streszczenie

Tekst zawiera sprawozdanie z konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Rachunkowości Uniwersytetu Szczecińskiego w dniach 18–20 maja 2016 r. w Świnoujściu. Konferencja, odbywająca się w ramach cyklu *Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi*, dotyczyła problemów współczesnej rachunkowości oraz zachodzących w niej zmian. Tegoroczna konferencja była powiązana z obchodami jubileuszu prof. zw. dr. hab. dr h.c. Kazimierza Sawickiego, który w bieżącym roku obchodzi 90. urodziny oraz 60-lecie pracy zawodowej.

Abstract

XXIV Conference on *Accounting in the Management of Business Entities* held in Świnoujście in May 2016

The text contains an report from a scientific conference organized in Świnoujście on 18–20 May by the Institute of Accounting of Szczecin University. This conference, being part of a series on *Accounting in the Management of Business Entities*, addressed problems in present-day accounting and changes that are taking place in it. This year's Conference was affiliated with the celebration of the Jubilee of Professor Kazimierz Sawicki, which this year is celebrating its 90. birthday and the 60th anniversary of the work.

* Prof. zw. dr hab. Teresa Kiziukiewicz, Uniwersytet Szczeciński, Instytut Rachunkowości, tkiz@wneiz.pl

** Dr Anna Zbaraszewska, Uniwersytet Szczeciński, Instytut Rachunkowości, aniazba@op.pl

W dniach 18–20 maja 2016 r. w Świnoujściu odbyła się XXIV konferencja naukowa *Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi* zorganizowana przez Instytut Rachunkowości Uniwersytetu Szczecińskiego pod przewodnictwem prof. zw. dr hab. Teresy Kiziukiewicz. Tematyka konferencji obejmowała współczesne problemy rachunkowości z uwzględnieniem regulacji krajowych i międzynarodowych. Tegoroczna konferencja była powiązana z wyjątkowym wydarzeniem, jakim jest podwójny jubileusz Profesora Kazimierza Sawickiego. Prof. zw. dr hab. dr h.c. Uniwersytetu Szczecińskiego Kazimierz Sawicki obchodzi w bieżącym roku 90. urodziny oraz 60-lecie pracy zawodowej.

Szanownemu Jubilatowi, związanemu ze szczecińską Katedrą Rachunkowości od momentu jej powstania w 1946 r., była poświęcona pierwsza część obrad. Jego drogę zawodową i dorobek naukowy przedstawił prof. dr hab. Stanisław Hońko z Uniwersytetu Szczecińskiego, zwracając uwagę na unikalność sytuacji, w której w Instytucie Rachunkowości pracują obecnie cztery kolejne pokolenia samodzielnych pracowników naukowych. Jednocześnie podkreślił, że prawie w każdym polskim ośrodku naukowym pracują, nierzadko na kierowniczych stanowiskach, pracownicy naukowci, których dorobek naukowy w postępowaniach awansowych wszystkich szczebli recenzował Profesor Sawicki. Potwierdzeniem tego były okolicznościowe wystąpienia zarówno przedstawicieli ośrodków naukowych z całej Polski, w tym ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetów Ekonomicznych w Poznaniu, we Wrocławiu i w Katowicach, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Politechniki Rzeszowskiej, jak i przedstawicieli Krajowej Izby Biegłych Rewidentów oraz Oddziału Stowarzyszenia Księgowych w Polsce w Szczecinie.

Kolejna sesja plenarna, którą prowadziła profesor Teresa Kiziukiewicz z Uniwersytetu Szczecińskiego, była poświęcona problemom sprawozdawczości finansowej i jej badania. Zainaugurowało ją wystąpienie profesora Józefa Pfaffa z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach zatytułowane *Nowa jakość badania sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego*. W swoim wystąpieniu referent przedstawił i ocenił proponowane przez Komisję Europejską zmiany w zakresie badania sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego. Podkreślił przy tym, że zaprezentowane zmiany mogą przyczynić się do polepszenia jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów.

Drugi w tej sesji referat *Polityka rachunkowości w sprawozdawczości i badaniu sprawozdań finansowych* wygłosiły profesor Jolanta Chluska i dr inż. Jolanta Rubik z Politechniki Częstochowskiej. Autorki w swym wystąpieniu wskazały na rolę polityki rachunkowości w kreowaniu obrazu podmiotu gospodarczego w sprawozdaniu finansowym.

Kolejny referat *Typologia etyki utylitarnej a moralność biegłego rewidenta i księgowego* zaprezentowała profesor Marta Nowak z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, przedstawiając wyniki swoich badań empirycznych, których celem było wyznaczenie hierarchii w zakresie typologii utylitaryzmu w zawodach biegłego rewidenta i księgowego oraz wskazanie relacji między chęcią i doświadczeniem zawodowym w tych profesjach a oceną w nich adekwatności różnych typów utylitaryzmu.

W kolejnym dniu obrad odbyły się w dwie sesje plenarne. Pierwszej sesji, poświęconej zagadnieniom kontroli i pomiaru dokonań, przewodniczył profesor Sławomir Sojak z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W sesji tej wygłoszono trzy referaty. Profesor Marzena Remlein z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu przedstawiła referat *Współkontrola przedsiębiorstwa w ujęciu nowej ekonomii instytucjonalnej*. Autorka, jako pierwsza w badaniach z zakresu rachunkowości, podjęła problem współpracy podmiotów oraz współkontroli nad innym podmiotem z uwzględnieniem teorii ekonomicznych.

Następnie profesor Wanda Skoczylas z Uniwersytetu Szczecińskiego i dr Andrzej Niemiec z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w wystąpieniu pod tytułem *System pomiaru dokonań. Diagnoza stosowanych rozwiązań w przedsiębiorstwach polskich* przedstawili rozwiązania stosowane w pomiarze dokonań w polskich przedsiębiorstwach oraz dokonali oceny tych rozwiązań z punktu widzenia stopnia ich zaawansowania i potrzeb zarządzania strategicznego. Diagnoza została oparta na wynikach badań ankietowych, które w latach 2012 i 2014 były realizowane przez referujących na próbie 300 przedsiębiorstw.

Sesję tę zakończyło wystąpienie dr. Edwarda Pielichatego z Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu na temat *Analiza duration jako komplementarna metoda zarządzania ryzykiem stopy procentowej*. Autor przedstawił wykorzystanie tej analizy w procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej i jej zastosowanie do oceny wrażliwości na zmiany stóp procentowych wyniku finansowego i kapitału własnego podmiotu gospodarczego, który dysponuje dużym portfelem instrumentów finansowych o stałym dochodzie.

Druga tego dnia i zarazem ostatnia sesja XXIV Konferencji Naukowej *Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi*, którą prowadziła profesor Irena Sobkańska z Uniwersytetu Łódzkiego, rozpoczęła prezentacją przez profesora Bartłomieja Nitę z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu referatu pod tytułem *Pomiar płynności finansowej w kontekście zapotrzebowania na kapitał obrotowy netto*. Zasadniczym celem wystąpienia było rozpatrzenie relacji między długoterminowym finansowaniem przedsiębiorstwa a jego zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy netto z uwzględnieniem zachowania płynności finansowej. Zdaniem autora, proste statyczne wskaźniki płynności finansowej nie wystarczą do oceny płynności, w związku z tym powinny one być uzupełniane analizą wspomnianej relacji.

Kolejnym referentem był mgr Tomasz Zygmąński z Uniwersytetu Szczecińskiego, który w swoim wystąpieniu *Wycena kapitału intelektualnego jako paradygmat współczesnej rachunkowości* zwrócił uwagę na konieczność wypracowania jednolitych standardów wyceny kapitału intelektualnego, aby zapewnić prawidłową realizację informacyjnej funkcji rachunkowości przedsiębiorstw funkcjonujących w gospodarce opartej na wiedzy.

Trzecie i zarazem ostatnie wystąpienie w tej sesji dotyczyło zbilansowanej karty wyników. Z referatem na temat *Model zbilansowanej karty wyników pracownika naukowo-dydaktycznego rozpoczynającego karierę zawodową – wybrane zagadnienia*

wystąpiła mgr Ilona Kędzierska-Bujak z Uniwersytetu Szczecińskiego, która przedstawiła propozycję zastosowania zbilansowanej karty wyników dla pracownika naukowo-dydaktycznego rozpoczynającego karierę zawodową. Zdaniem autorki, taka indywidualna karta wyników mogłaby wspomóc pracownika w znalezieniu równowagi między jego celami zawodowymi i życiowymi, sprzyjając zarazem jego efektywności i motywacji do działań. Przyczyniłoby się to do synchronizacji celów zawodowych pracownika z celami uczelni, co wpłynęłoby pozytywnie na skuteczność realizacji strategii uczelni.

Wszystkie przedstawione referaty były przedmiotem dyskusji podczas sesji, w ramach których były one prezentowane. Autorzy referatów ustosunkowywali się do zadawanych pytań i polemicznych uwag. Szczególnie ożywiona dyskusja wywiązała się nad referatami przedstawionymi w trakcie końcowej sesji plenarnej.

Wygłoszone referaty i inne teksty przygotowane na konferencję będą opublikowane w dwóch tomach „Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Szczecińskiego” w serii „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia”. Pierwszy tom został przygotowany na obrady, natomiast drugi tom o znacznie większej objętości, w związku z napływem artykułów w późniejszym terminie, ukaże się w czwartym kwartale 2016 r.

Na zakończenie obrad profesor Teresa Kiziukiewicz podziękowała profesorom prowadzącym poszczególne sesje, referentom i wszystkim uczestnikom za udział w obradach i ożywioną dyskusję. Wyraziła również nadzieję na równie owocne spotkanie w maju następnego roku na kolejnej XXV konferencji naukowej z cyklu *Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi*.